

Úvod do podnikových portálů

Ing. Petr Adámek, IBA CZ, s.r.o.

Obsah semináře

- Organizace výuky
- Úvod do podnikových portálů
  - Co je to portál
  - Druhy portálů
  - Proč podnikový portál
  - Úskalí podnikových portálů
  - Standardy
  - Implementace portálů
- Praktické cvičení
  - Instalace portálu Liferay
  - První seznámení s portálem Liferay

Forma výuky

- Rozsah 1/1/1
- 1x týdně 2h seminář
  - První část teorie formou přednášky
  - Druhá část praktické cvičení

Podmínky pro získání zápočtu

- Vyřešit úlohy
- Vyřešit projekt

Vyučující

Výuku povedou certifikovaní odborníci ze společností

- IBA CZ, s.r.o.
- IBM

?

Definice

Existuje celá řada různých definic pojmu *portál* a *podnikový portál* (viz diplomová práce Michala Krčála).

Významy

Pojem portál má více významů, v našem kontextu jsou pro nás důležité tyto dva:

- Portál jako způsob prezentace informací na webu
  - seznam.cz, portál veřejné správy, apod.
- Portál jako produkt
  - Liferay, Websphere Portal, apod.

- Portál – je jedno místo, kde se setkávají uživatelé, informace, aplikace a procesy napříč organizací
- Portál – je metodické a technologické zavádění „pořádku“, bezpečnosti a efektivity práce v přístupu k informacím.

Informace

Integrace informací

- Vytvoření univerzálního přístupu k informacím
- Garantované zpřístupnění informací libovolnému systému v libovolném okamžiku.

Aplikace

Integrace aplikací

- Vytváření kompozitních aplikací (oddělená aplikační a komunikační vrstva)
- Maximální využití existující infrastruktury

Uživatelé

Integrace směrem k uživateli

- Doručení informace směrem k uživateli prostřednictvím jednotného rozhraní a různých komunikačních kanálů
- Přístup k informacím prostřednictvím personalizovaného výběru informací

Procesy

Procesní integrace

- Koordinace a řízení aktivit mezi aplikacemi a uživateli
- Automatizace obchodních procesů

Na portály se můžeme dívat z různých úhlů pohledu

- Jako na integrační platformu
- Jako vývojovou platformu
- Jako pokročilý redakční systém s možností integrace aplikací
- Jako na další krok v evoluci firemního intranetu

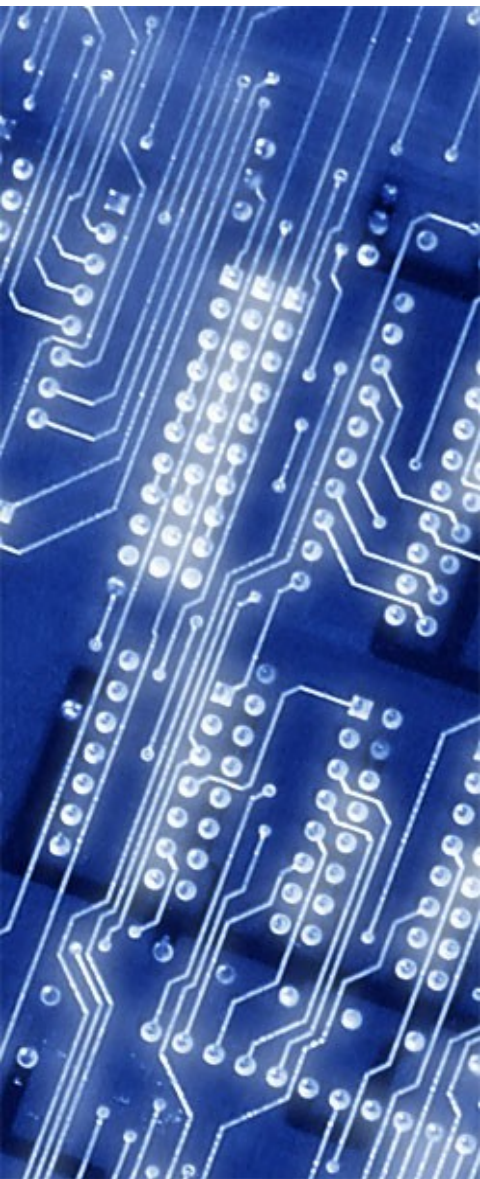
1. Sada podomácku vytvořených HTML stránek, často na úrovni skupin nebo oddělení
2. Intranet se používá napříč celou organizací, obsahuje první **aplikace** a **samoobslužné funkce**, které využívají podnikové (enterprise) technologie
3. Hlavním účelem intranetu je stále sdílení informací a samoobslužné procesy, ale přibývají **nástroje pro spolupráci**, zejména u znalostně orientovaných organizací
4. Intranet pokrývá potřeby všech uživatelů, šikovně agreguje a vybírá informace **podle role**, skupiny nebo umístění zaměstnance
5. Portál zahrnuje pokročilé vizuální prvky, data zobrazuje v reálném čase a umožňuje tvorbu **dashboardů**
6. V tomto stádiu portál zahrnuje všechny aplikace, které zaměstnanci potřebují k prováděním svých pracovních činností – **consolidated workplace**.

Klíčové vlastnosti portálu

- Jednotné přihlášení
- Agregaci informací
- Integraci aplikací
- Přizpůsobení
- Personalizaci
- Kontrolu přístupu
- Vyhledávání

Přístup k informacím

- Žijeme v informační společnosti...
- Informace mají „cenu zlata“
- Potřebujeme informace získávat
  - Rychle a podle potřeby (on demand)
  - Včas
  - Aktuální (přesné)
  - Zaručené (autorizované)
  - V kontextu
  - Propojené (agregované)
  - Zabezpečeně (autentizovaně)
  - Srozumitelným a pohodlným způsobem
  - B2C – Pro zákazníky
- Potřebujeme komunikovat
- Potřebujeme informace sdílet s ostatními

Tohle vše umí portály skvěle řešit

Když si nevím rady, pak se mohu obrátit na

- Nadřízeného...
  - Nemá čas
  - Nemá radost, že ho obtěžuju
- Kolegu...
  - Má moc práce
  - Nemusí mně pomáhat
- Dokumentaci, návody, směrnice
  - Pokud je umím najít
  - Pokud to podle nich reálně funguje
- Intranet...
  - Je nepřehledný, kde mám hledat, jakou aplikaci použít
  - Informace jsou zastaralé
- Portál
  - Zde najdu vše, co potřebuji s ohledem na svůj profil nebo roli
  - Najdu zde všechny aplikace, které potřebuji

Podle cílové skupiny

- B2B – Pro obchodní partnery
- B2C – Pro zákazníky
- B2E – Pro zaměstnance
- G2C – Portál vlády/samosprávy pro občany/voliče
- G2B – Portál vlády/samosprávy pro firmy

Podle zaměření

- *Vertikální portály* – úzce tematicky zaměřené (např. portál pro potápěče)
- *Horizontální portály* – nabízí široké spektrum informací z různých oborů (např. seznam.cz)

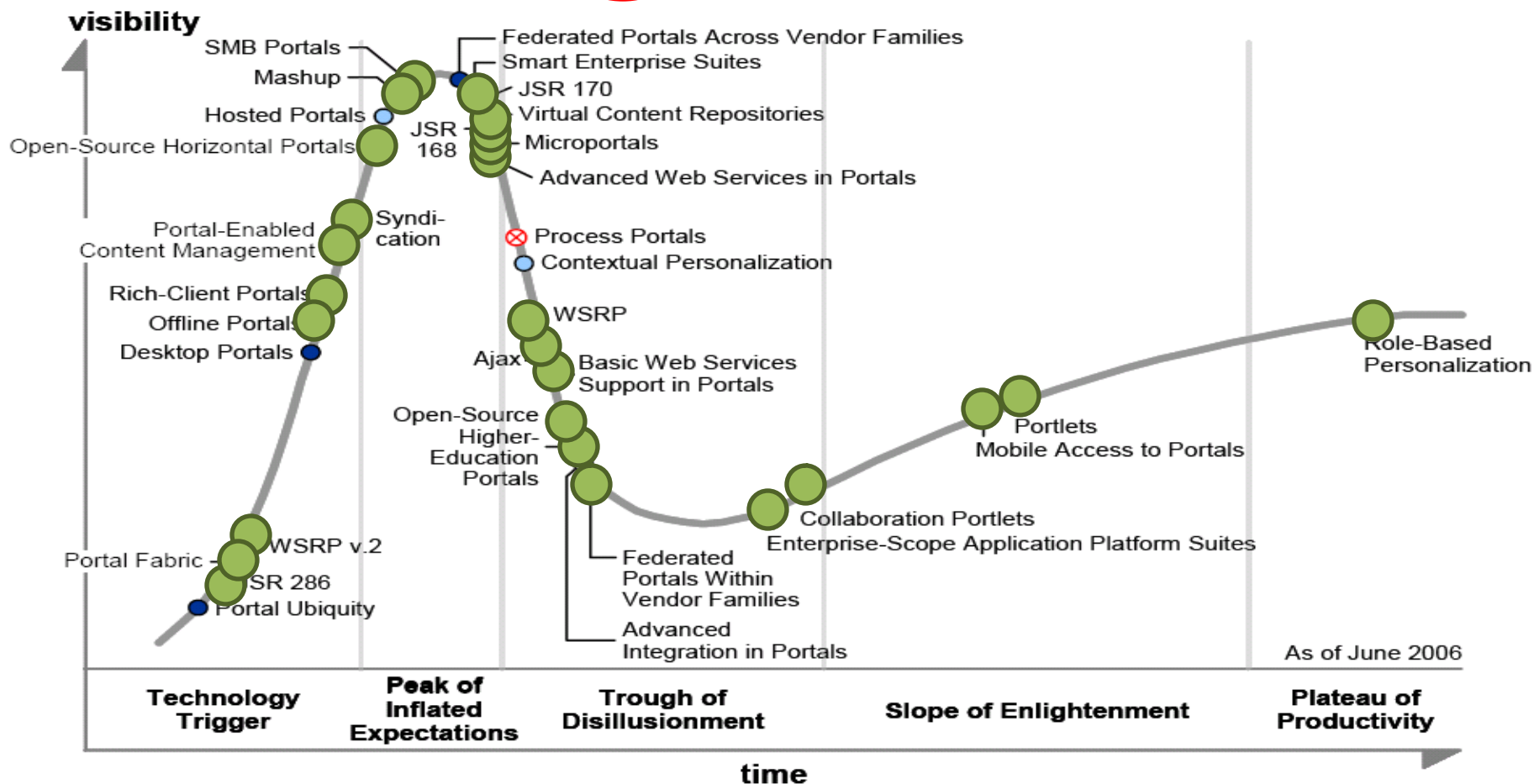

- konečně použitelné řešení pro všechny 😊
- uživatelé najdou vše, co potřebují najít
- jednotný přístup k informacím a ovládání
- každý uvidí jen to, co potřebuje (zbytek mu skryjeme nebo zakážeme prohlížet)
- jedno heslo
- řízení publikování informací

- Běžná komponenta IT větších a středních organizací, podobně jako
  - Databázové servery
  - Aplikační servery
  - Webové servery
- Vyzrálá technologie, 10 let vývoje
- Vyzrálé produkty
- Ověřené postupy a řešení
- Standardy

Figure 1. Hype Cycle for Portal Ecosystems, 2006

Source: Gartner (June 2006)

- Projekt příliš složitý (horizontální projekty)
- Portálový projekt odhalí všechny problémy v organizaci
- Chybí „killer application“
- Chybí vize
- Nezkoušený dodavatel
- Chybí portlety pro lokální aplikace

Viz prezentace Honzy Valdmana

Java Portlet Specification

- Standard JCP
- Platforma Java
- Definuje API a kontrakt mezi Portletem a Portlet kontejnerem (zajišťuje kompatibilitu)
- Verze 1.0 (2003, JSR-168)
- Verze 2.0 (2008, JSR-286)

Web Services for Remote Portlets (WSRP)

- Standard OASIS
- Nezávislý na platformě či technologii
- Definuje protokol pro komunikaci se vzdálenými portlety (zajišťuje interoperabilitu)
- Umožňuje na stránku portálu umístit portlety ze vzdálených portálů
- WSRP 1.0 (2003)
- WSRP 2.0 (2008)

Apache Pluto

- Apache Foundation
- Referenční implementace JSR-168, JSR-286
- V podstatě pouze portletový kontejner

Liferay

- Liferay, Inc.
- JSR-168, JSR-286, WSRP 1.0, WSRP 2.0
- Community Edition (LGPL, dříve MIT)
- Enterprise Edition (\$\$\$)

Další open source implementace

- JBoss Portal
- Apache Jetspeed
- eXo platform
- JBoss GateIn
- SUN GlassFish WebSpace portal

IBM Websphere Portal

- IBM
- JSR-168, JSR-286, WSRP 1.0, WSRP 2.0
- Websphere Portal Server (\$\$\$)
- Akcelerátory (\$\$\$)

Microsoft SharePoint

- Microsoft
- .NET
- WSRP 1.0, WSRP 2.0

Další komerční implementace

- Oracle Portal
- Oracle WebLogic Portal

Liferay portál

- Stáhněte si a nainstalujte Liferay Portal (www.liferay.com)
- Spust'te jej
- Sledujte demonstraci cvičícího
- Vyzkoušejte si to sami :-)